Drents Overijsselse Delta

jouw waterschap

Bijlage 1 bij agendapunt Evaluatie calamiteit droogte 2018
Algemeen bestuursvergadering Waterschap Drents Overijsselse Delta d.d. 29 januari 2019

Inhoudelijke evaluatie droogte 2018

+ *doorkijk voorjaar 2019*

Bert Moonen, Marieke Kaarsemaker, Frank Fokkema, Bert Hendriks

KNMI: droogte van 1 / 30 jaar (april-september)

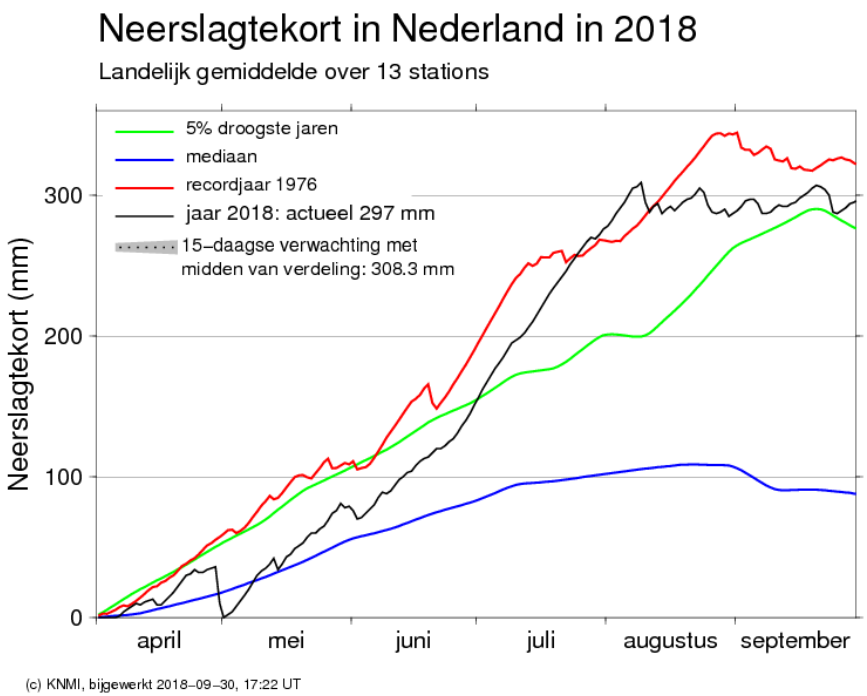

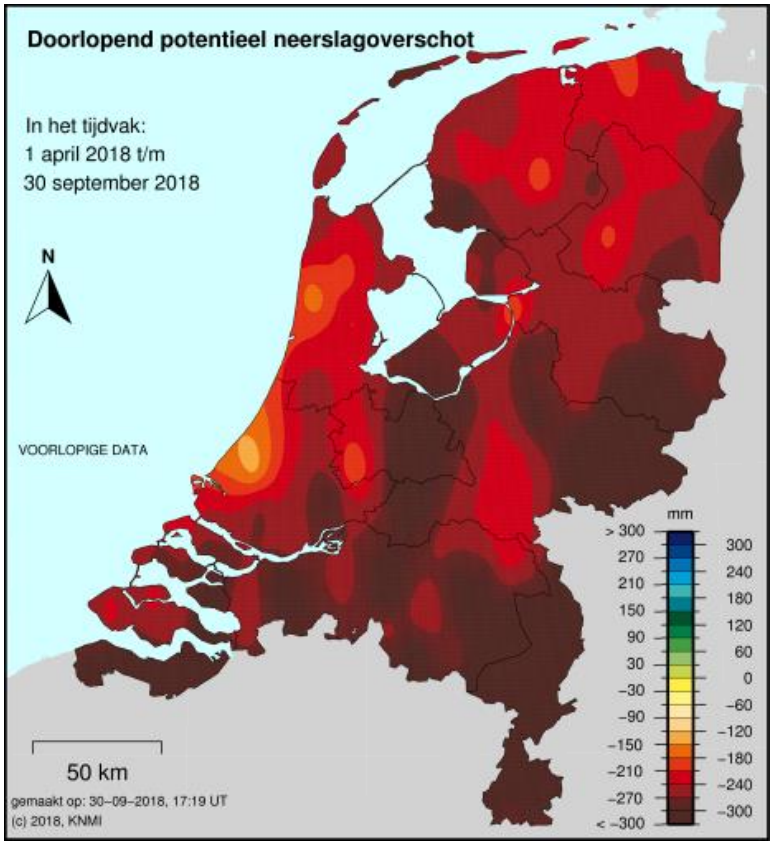

Landelijk gemiddelde		1/30 jaar
Oosten en zuiden	circa	1/90 jaar
WDOD, gemiddeld	circa	1/30 jaar

Eind juli/begin augustus situatie extremer dan 1976

Drents Overijsselse Delta

Wateraanvoer…

Overzichtskaart gebied met wateraanvoer

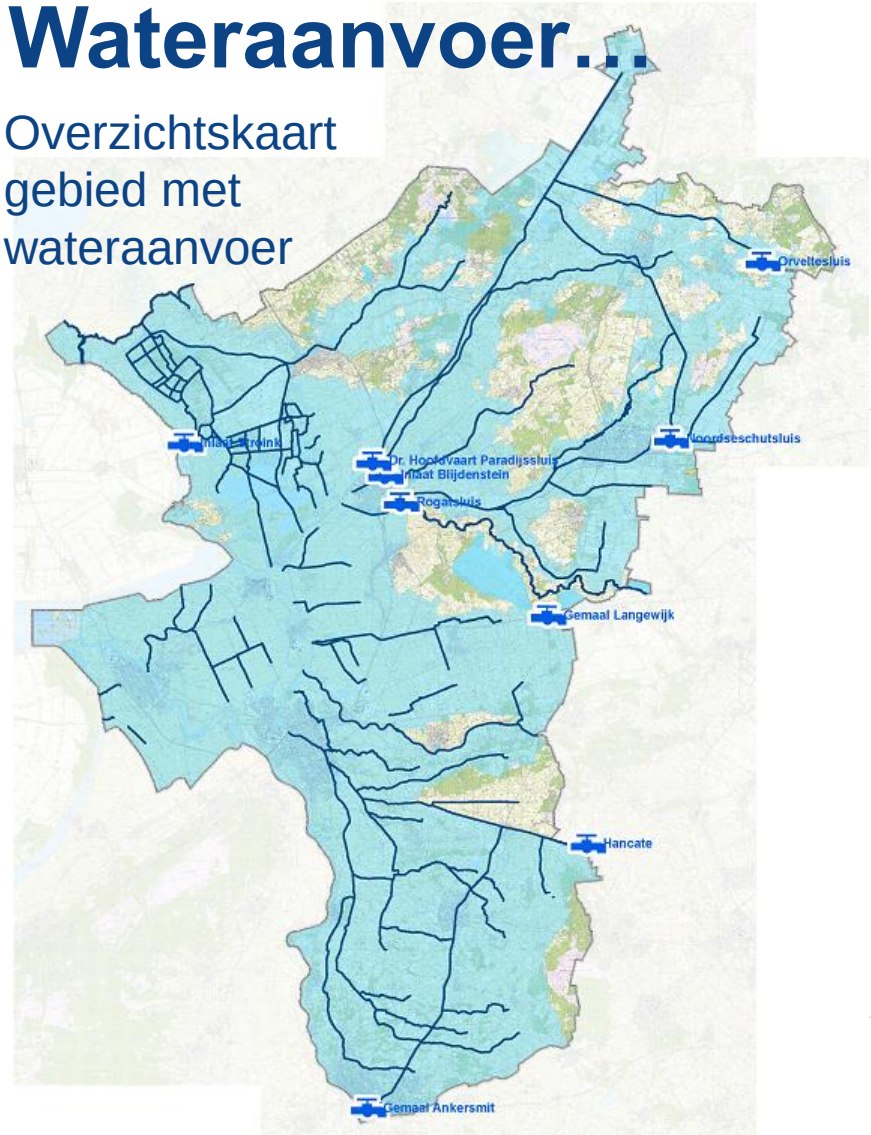

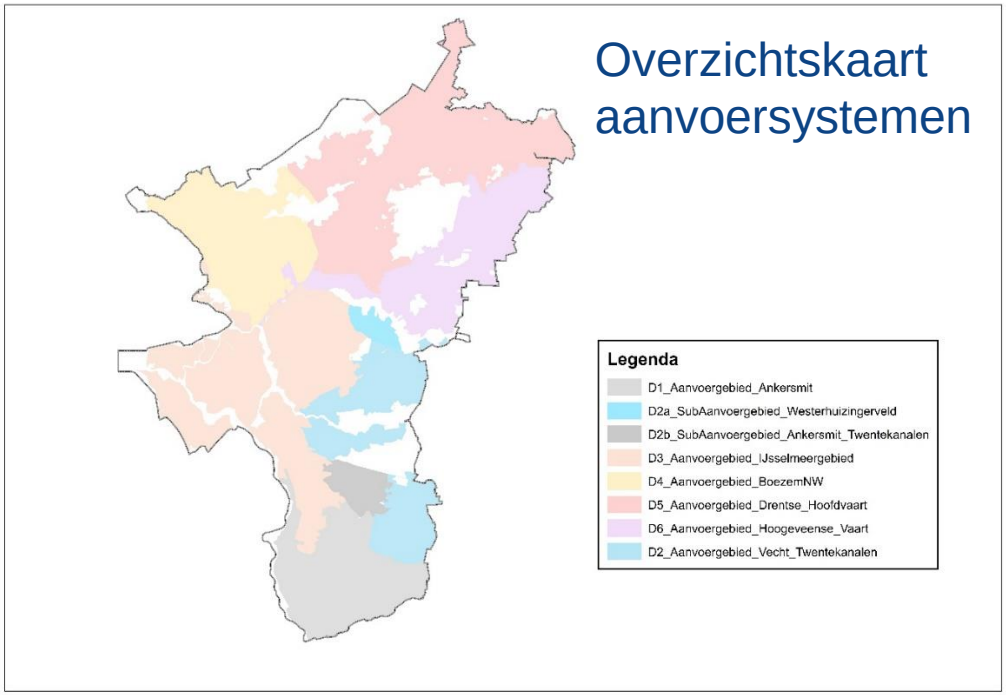

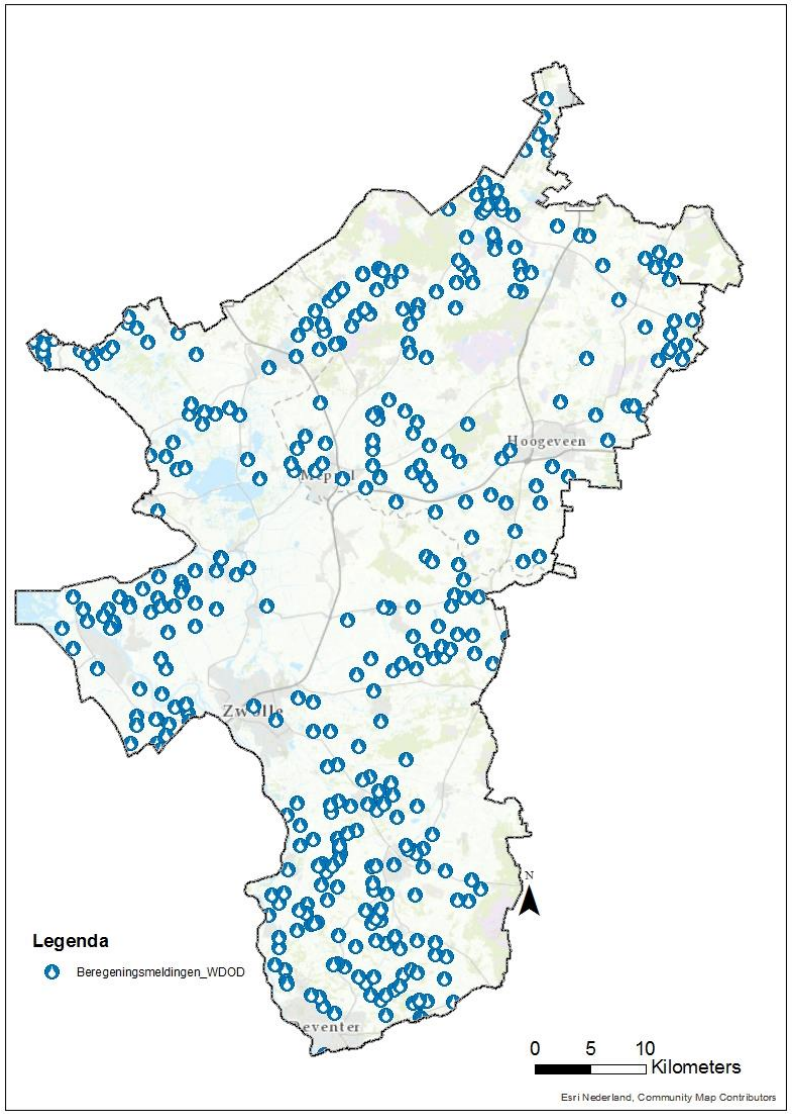

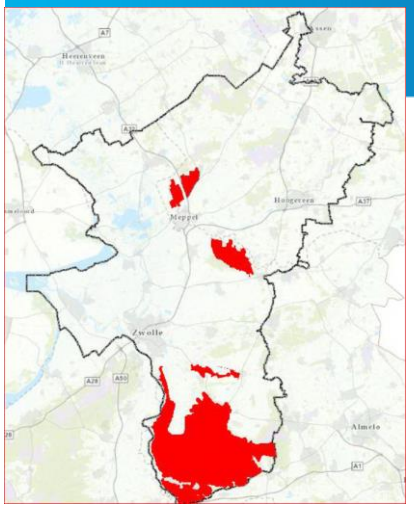

Gebieden met onttrekkingsverboden (oppervlaktewater)

Inclusief doorvoer naar Vechtstromen en H&A's
Oa. extra inzet gemaal Holthe

Gemelde oppervlaktewater-onttrekkingen:

- 2018, ruim 400
- Normaal ca. 40

Grondwaterstanden zijn diep uitgezakt

Verschillen binnen beheergebied
Lagere vlakke delen minder ver uitgezakt dan de hogere hellende delen van ons gebied

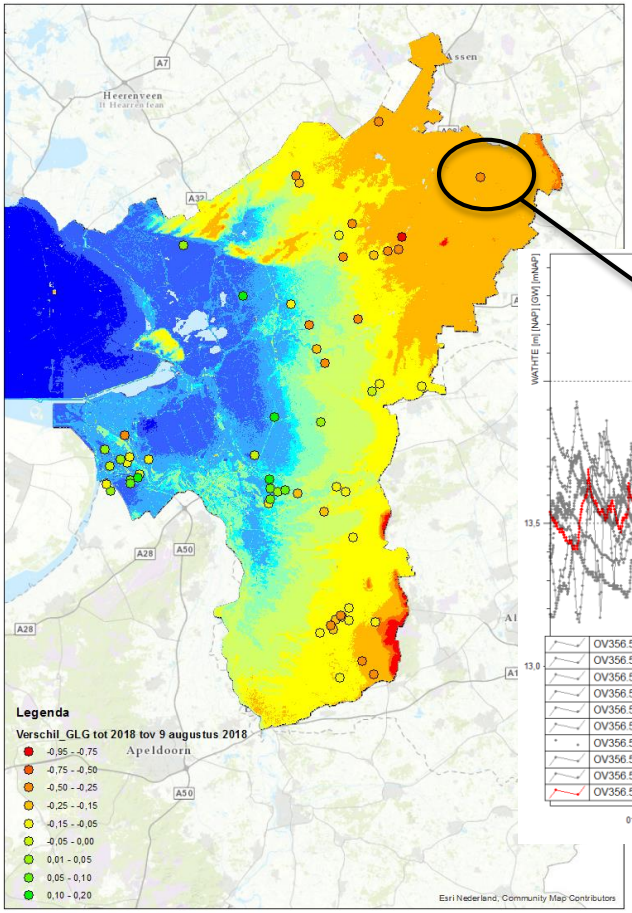

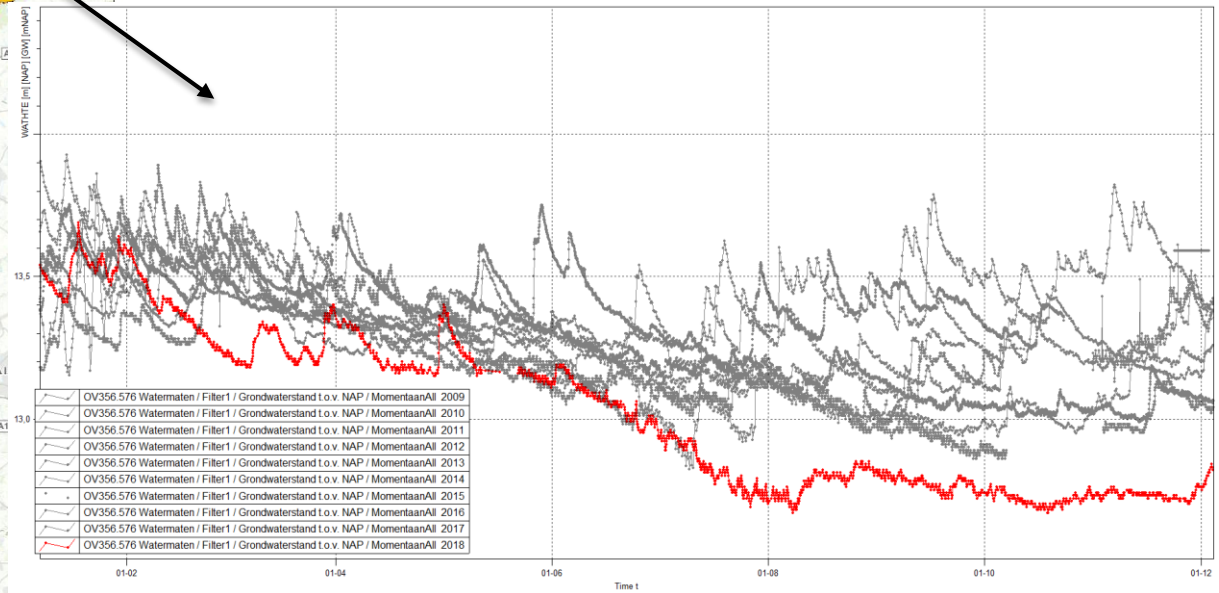

Grondwateronttrekkingen

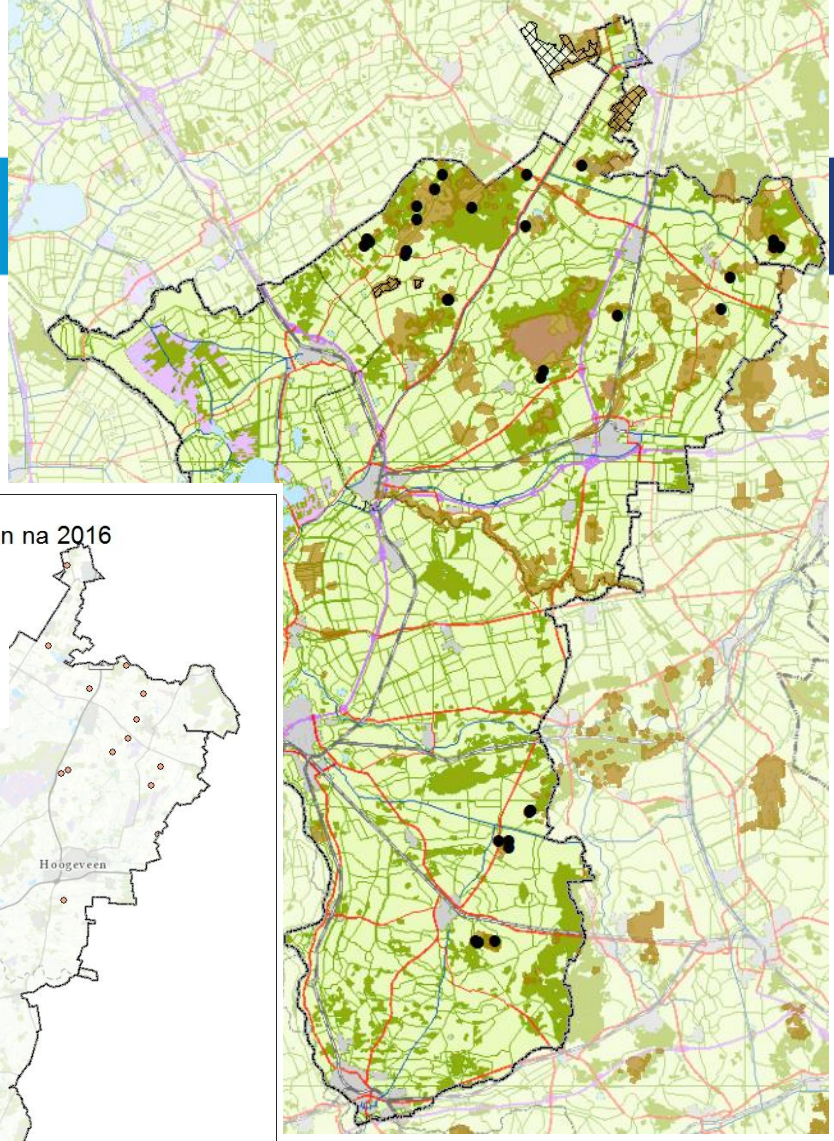

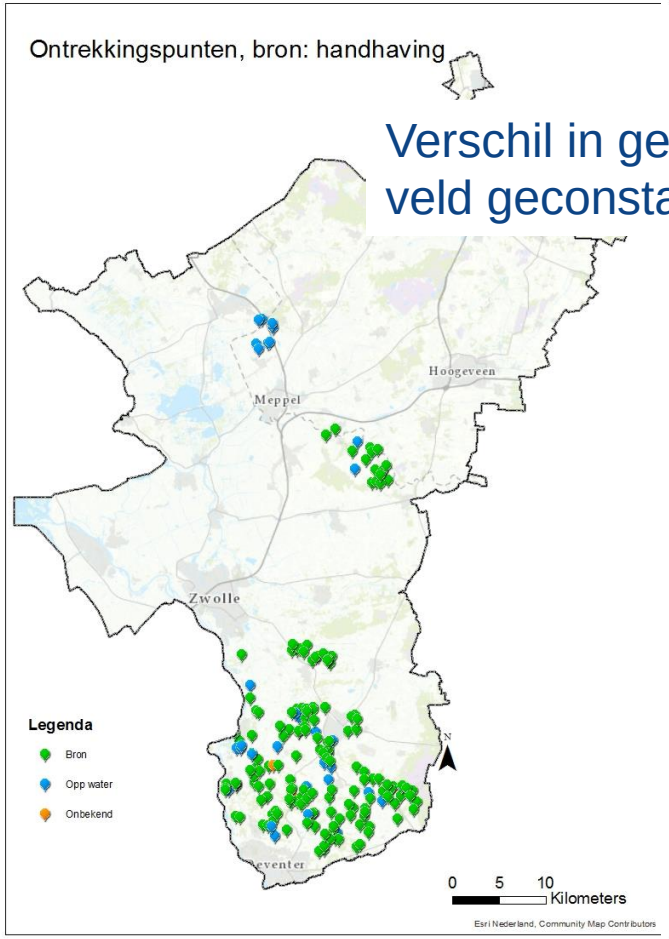

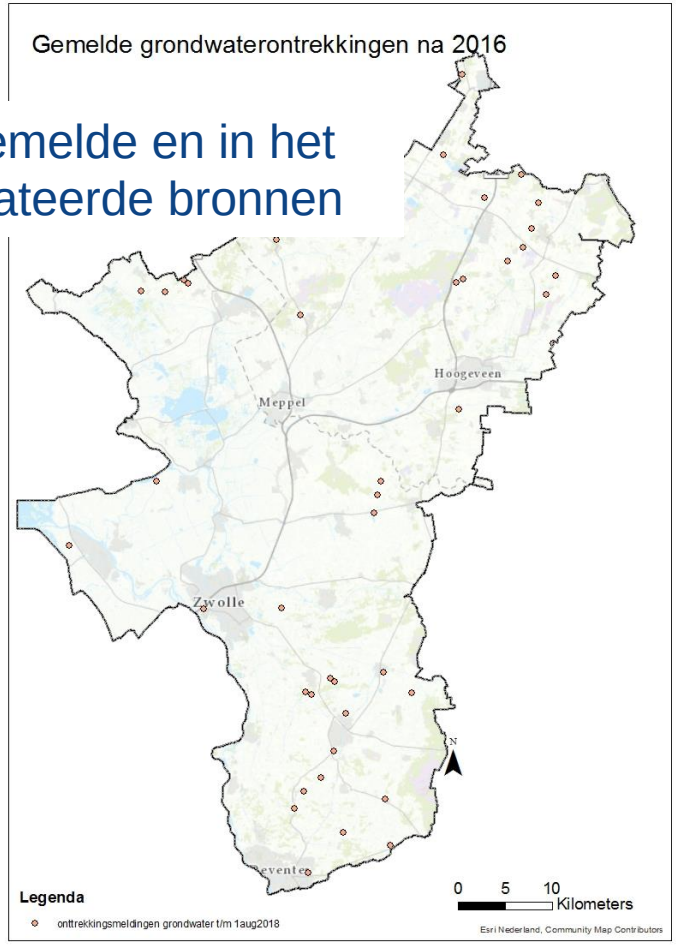

Verschil in gemelde en in het veld geconstateerde bronnen

Geen bestaande bronnen in zones rondom natuur dat nog baat had bij verbod

Prognose grondwaterstanden

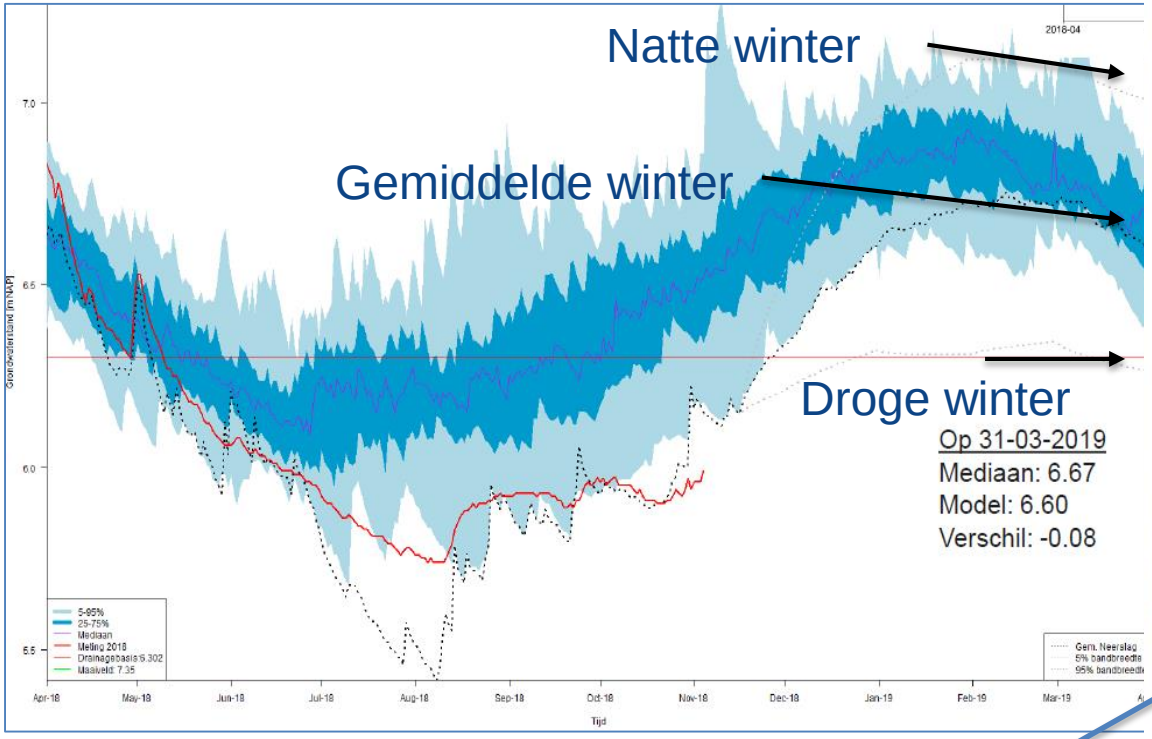

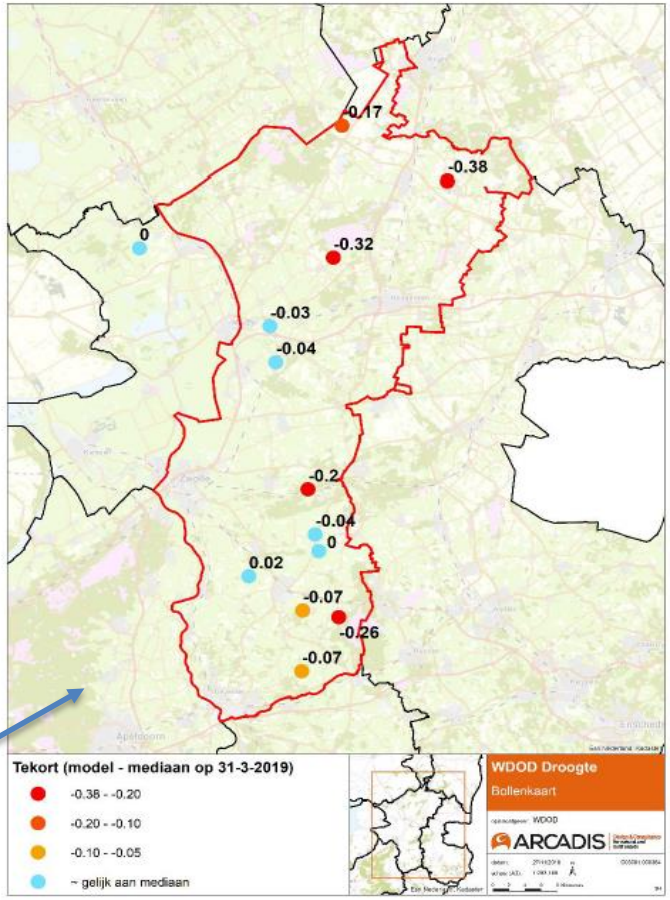

Verschil op 31-3-2019 tussen verwachte en mediane grondwaterstand, bij een gemiddelde winterneerslag

Prognose verschil voorjaars-gws 2019 tov normaal

Landelijke modelberekening (Deltares)

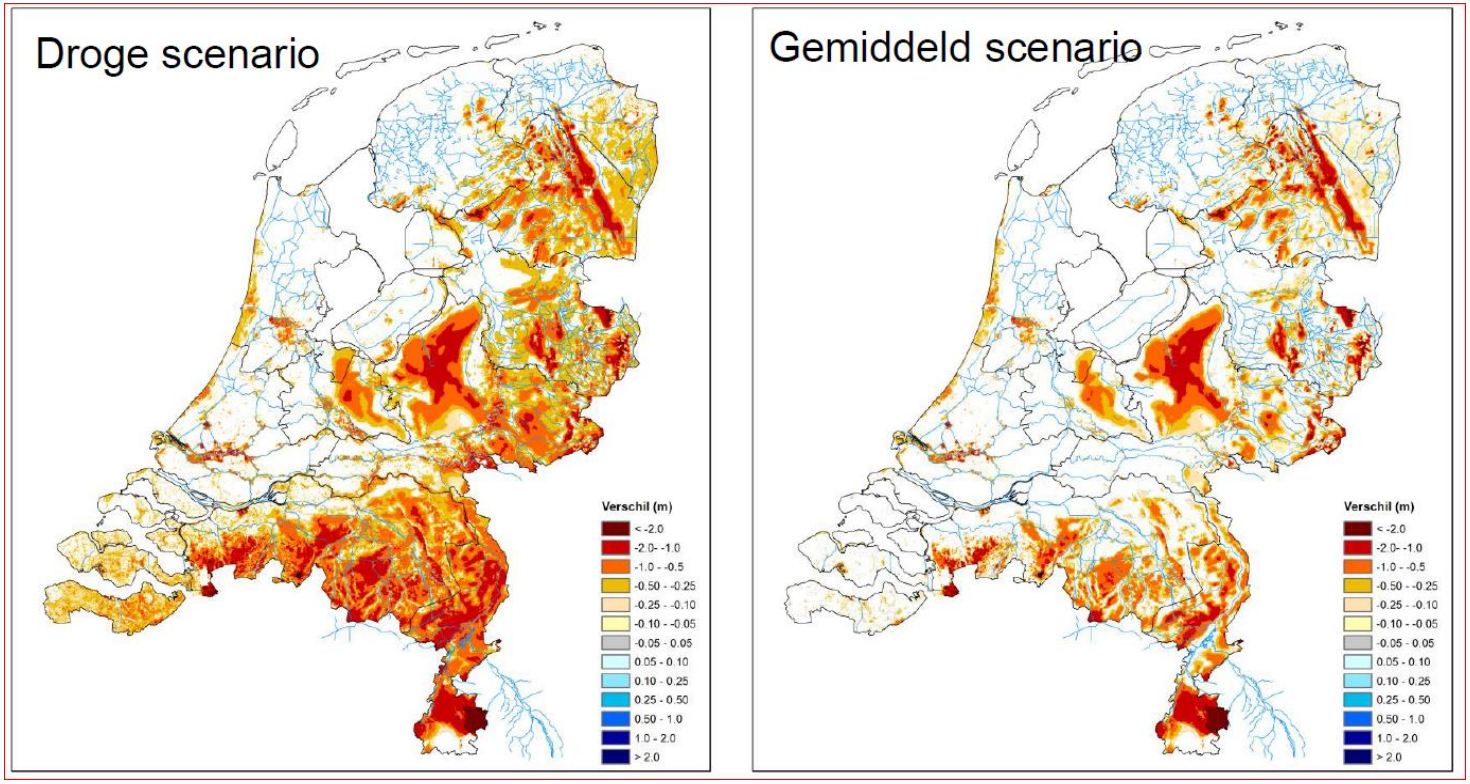

Drents Overijsselse Delta

jouw waterschap

Peil opzetten tot ‘max-peil’

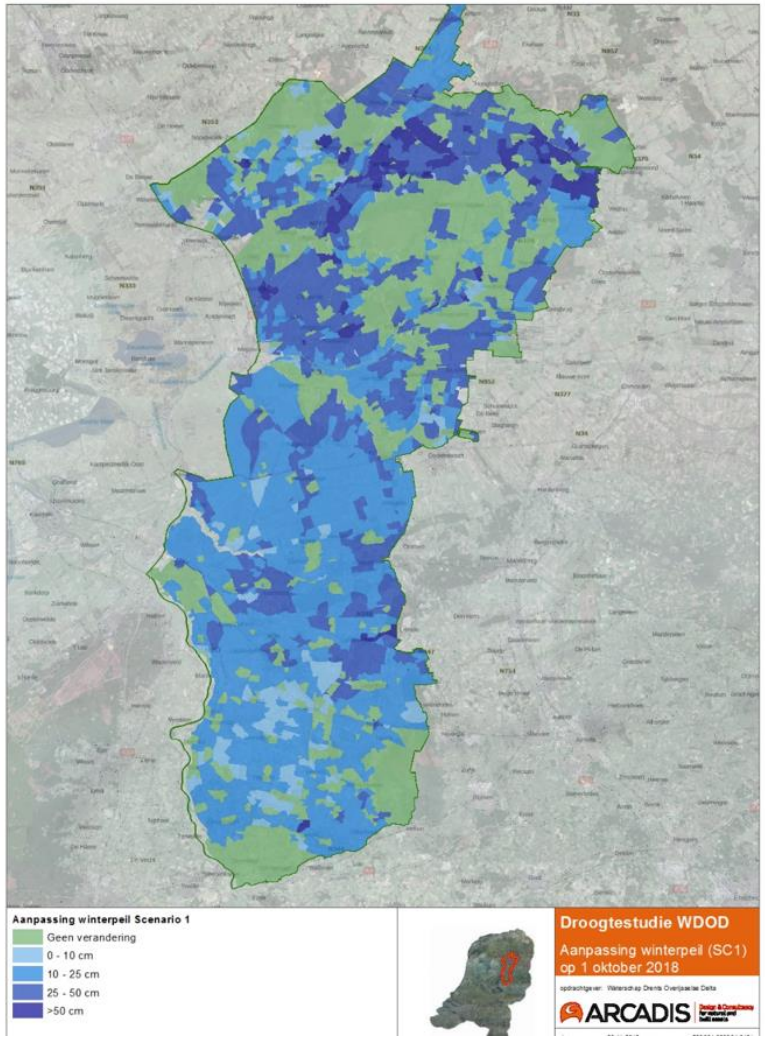

Peil opzetten tot ‘max-peil +25 cm’

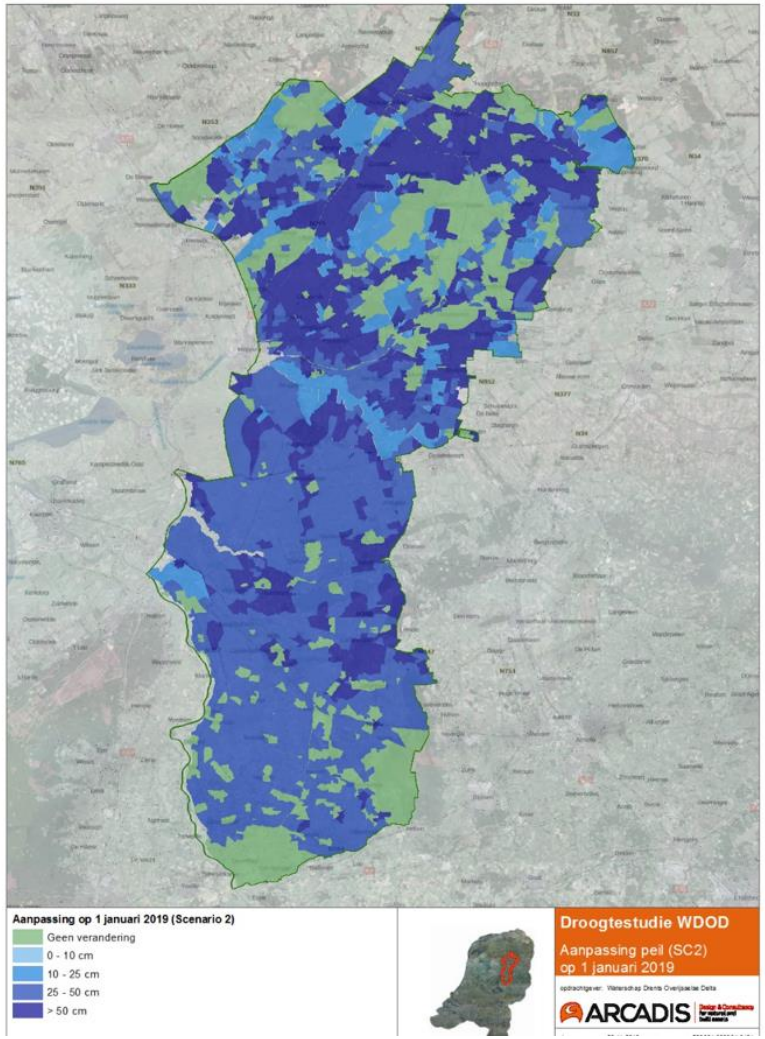

Conclusie en aanbeveling tav prognoses

- De lage dele (peilbesluitgebieden) zijn bijgetrokken of gaan bijtrekken richting voorjaar
- Prognose geeft aan dat een gemiddelde winter herstel geeft in grootste deel van ons beheergebied (m.u.v. hoge gestuwde delen)
- Peilopzet benutten om herstel te ondersteunen: tot max-peil
- Blijven monitoren van het verloop van de grondwaterstanden en de afvoer: in jan /feb handelen aanpassen op actuele situatie

Aanbevelingen en vervolg

- Op basis van aanbevelingen actieprogramma opstellen
- Benadrukken noodzaak systeemmaatregelen (ambitie ZON)
- Actualiseren beregeningsregeling en concretiseren moment onttrekkingsverbod
- Waterakkoorden, oa. actualiseren verdringingsreeksen
- Uitvoeren detailonderzoeken / specifieke evaluaties:
    - In gesprek gaan met onze partners tav gemaal Eefde en gemaal Holthe
    - Effecten van uitgevoerde projecten evalueren (focus op maatregelen)
    - Analyse gebieden met onttrekkingsverboden (incl. de niet-aanvoergebieden)
    - Onderzoek naar effect extreem droog jaar op maaiveldaling (kennisvraag Veenweidetraject)
    - Inventarisatie en procesverbetering registratie grondwateronttrekkingen

Waterveiligheid

- **Grasbekleding en scheurvorming**
  - Maaistop en beweidingsverbod
  - Vervolg: monitoring en zo nodig herstel-/beheermaatregelen
- **Waterkerende kunstwerken**
  - Prins Bernhardsluis en damwand Meppel
  - Vervolg: in gesprek gaan met betrokken partners
  - Relevante assets derden in beeld brengen en beschouwen

Waterkwaliteit

- **Toename meldingen**
  - Vissterfte, blauwalgen, mosselsterfte, botulisme, zwemmersjeuk, droogval
- **Gering effect op nutriënten**: extra belasting door wateraanvoer, anderszijds minder belasting door minder afspoeling
- **KRW gevolgen zijn beperkt**
  - Mogelijk lokaal wel een tijdelijke dip (vis, macrofauna) maar deze kan zich herstellen.
  - Geen structurele gevolgen op KRW doelen bij incidentele droogte

Waterkwaliteit

- **Handelingsperspectief tijdens droogte is beperkt**
  - Vissterfte deels te beperken door beluchten/evacuatie
    maar wordt minder kansrijk doorspoelen waar kan.
  - Snel verwijderen van kadavers beperkt de verspreiding van botulisme.
  - Blauwalgen en botulisme zijn niet of nauwelijks te voorkomen.
    Terughoudend zijn met doorspoelen omdat dit het probleem kan verspreiden.
  - Mosselsterfte zijn niet of nauwelijks te voorkomen.

- **Gevolgen klimaatverandering op lange termijn beperken:**
  - Robuust watersysteem met meer sponswerking
  - Stimuleren van beschaduwing
  - Aanpassen peilbeheer
  - Doorstroommogelijkheden stedelijk gebied behouden/versterken
    (maar sober inzetten)
  - Aanpassen peilbesluit NWO (zijn in gesprek met betrokken partners)